

TOMAS *nytt*

NR. 2 - JUNI 2019

Jesus og den samaritanske kvinnen

(Johannes 4.1-26)

«Jeg blir rørt av måten Jesus møter og tar imot denne skjøre, brutte kvinnen. Han vet hvilket dårlig selvbilde hun har. Han verken dømmer eller fordømmer henne. Han snakker ikke nedlatende til henne og gir henne ikke en moralpreken. Han nærmer seg henne som en trøtt og tørst tigger. Han ber henne gjøre noe for ham. Han begynner å snakke med henne og skaper en relasjon til henne. Jesus stoler på kvinnen som har mistet all tillit til sin egen godhet. Gjennom å vise henne tillit løfter han henne og gir henne selvfølelsen tilbake.

Jesus viser oss hvordan vi kan nærme oss mennesker som er skrøpelige og såret: ikke med en ovenfra-og ned-holdning, men ydmykt, «nedenfra», som en tigger. Mennesker som allerede skammer seg over seg selv, behøver ikke mennesker som får dem til å føle seg enda mer skamfulle. De behøver mennesker som kan gi dem håp og vise dem at de er verdifulle, unike, dyrebare og betyr noe. Å akseptere og elske på denne måten er den beste måten å hjelpe mennesker til å vokse på. I Tro og Lys-gruppene og i L'Arche-felleskapene har vi erfart dette. I disse fellesskapene tar vi imot menn og kvinner med utviklingshemning som har mistet troen på seg selv. Det de trenger for å kunne vokse, er mennesker som verdsetter og bekrefter dem, elsker dem akkurat slik de er, uansett svakheter...

«Den som drikker av dette vannet, blir tørst igjen. Men den som drikker av det vannet jeg vil gi, skal aldri mer tørste. Det vann jeg vil gi ham, skal bli en kilde i ham med vann som veller fram og gir evig liv.» Vann gir liv. Når det ikke regner, tørker jorden, avlingen dør, og mennesker dør av sult. Hvor mange dager kan et menneske leve uten å drikke vann? Symbolikken er slående. Jesus kom for å stille vår sult etter nærvær og aksept og vår tørst etter mening når vi føler oss forvirret. Vannet Jesus gir oss, er hans eget lys og nærvær, som vil ta bort den stikkende ensomheten og gi oss nytt liv.

Vann er symbolet på Ånden, Guds eget liv, som Jesus kom for å gi oss. Jesus åpenbarer for oss at dersom vi drikker fra Guds kilde av kjærlighet og omsorg, vil vi selv bli en kilde for andre. Tar vi imot Guds Ånd, vil vi kunne gi Guds Ånd til andre. Livet vi tar imot, er det livet vi gir videre.»

*Hentet fra Jean Vaniers bok med betraktninger over
Johannes-evangeliet;
Inn i Jesu mysterium,
i norsk oversettelse ved Aslaug Espe.
(Se intervju på s 4-5)*

Sommergaven

Som vi nevnte i forrige utgave av Tomasnytt, er det store og nødvendige ting i gjære når det gjelder Gamlehuset. Det har lenge vært planen å få skiftet taket der, og med lekkasje rundt pipa i vinter, har altså et slik tiltak nå presset seg fram. Heldigvis fikk vi etter flere agn napp på et pristilbud som var betraktelig bedre enn det første, så prislappen forespeilet ligger nå på i overkant av 130 000kr. Det er jo uansett mye penger, så vi er frimodige og spør om økonomisk hjelp til dette.

**Tusen takk for det som ble
gitt til samme som formål som vårgave -
ca. kr. 21.000,- kom inn!**

Et tett og beskyttende tak er som kjent en svært viktig forutsetning for å kunne ta vare på et hus, og vårt kjære Gamlehus er jo på mange måter tunets hjerte her på Tomasgården. Som den gamle stua på husmannsplassen Fagerli, under gården Skjeggerød, er det et av de eldste husa som står igjen på Kornsjø, trolig bygd i 1890-åra. Vi er veldig glade for å ha fått til en avtale med et firma som kan gjøre jobben nå i juli, og slipper dermed å måtte avlyse retreatet mens arbeidet pågår. Firmaet har lang erfaring med restaurering og vedlikehold av gamle bygninger og vi er glade for at de vurderer den gamle taksteinen til fortsatt å være solid og fullt brukbar. Den vil bli lagt på igjen, etter at lekter, bordtakbeslag, vindskier osv. er skiftet ut.

**Hjertelig takk for verdifulle bidrag
til denne «sjauen»!**

Intervju med Aslaug Espe, styremedlem i Sandomstiftelsen

– Gratulerer med flott bok! Den er utrolig omfattende, oversettelsesarbeidet må ha tatt mange år!

Ja, det har vært en lang prosess, 425 sider. Det har tatt mange år for jeg har gjort dette ved siden av full jobb. Jean Vaniers tekster kan ikke bare oversettes direkte norsk, men må omskrives for å gi god mening i en norsk kirkevirkelighet. Derfor har arbeidet tatt lang tid. Det hjalp å vite at St. Olav forlag hadde lovet å utgi boken og en viktig drivkraft har vært det viktige budskapet Jean Vanier har til oss alle, til Tro og Lys - gruppene og til mennesker i og utenfor kirken. Jean Vanier skriver i en kort hilsen i boken at han håper inderlig at den vil hjelpe mange til å få et nært vennskap med Jesus gjennom den høyt elskede disippelen Johannes. Boken er en vakker tolkning, en frukt av mange års refleksjon, studier, bønn og kommunitetliv. Gjennom alle årene i l'Arche-fellesskapet har han fått et nærmere forhold til Jesus og en dypere forståelse av akkurat Johannes-evangeliet. Boken om Johannes-evangeliet bygger på TV-serien Knowing Eternity (bli kjent med evigheten), en serie med 24 korte meditasjoner over Johannesevangeliet. Den er lett å lese og er en form for mediativ prosa. Vanier fører oss dypere og dypere inn i Johannesevangeliet for hvert kapittel han gjennomgår.

– Vil du sette oss litt inn i Jean Vanier og hans arbeid?

Jean Vanier hadde først en karriere som marineoffiser, men avbrøt denne i 1948. Senere studerte han teologi og filosofi og underviste en tid i Toronto. I Frankrike var det på den tiden et skrikende behov for hjem og arbeidsplasser for mennesker med utviklingshemning. I 1964 bestemte Jean Vanier seg for å gjøre "noe". Han kjøpte et hus i landsbyen Trosly - Breuil. Tidligere hadde han møtt Philippe Seux og Raphael Simi på et psykiatrisk sykehus utenfor Paris. De var begge utviklingshemmede og i 1964 flyttet de ut fra institusjonen og ble del av et husfelleskap med Jean Vanier og noen andre medarbeidere. Slik oppstod l'Arche, det første Arken-fellesskapet. Etter hvert vokste det frem flere husfelleskap i samme landsby og mange andre steder i verden. Jean Vanier ble i 1971 også medgrunnlegger av Faith and Light, Tro og Lys-bevegelsen, sammen med spesialpedagogen Marie-Hélène Mathieu. Tro og Lys er en internasjonal, kristen bevegelse som arbeider for at mennesker med utviklingshemning og deres familier skal finne sin plass i kirke og samfunn.

– Hvordan kom du i kontakt med JV og l'Arche og senere Tro og Lys--bevegelsen og hva har din rolle vært i dette arbeidet i Norge (og hvordan står det til i dag?).

Jeg ble kjent med Jean Vanier og l'Arche-bevegelsen mens jeg studerte fransk på universitetet i Bergen på begynnelsen av 70 tallet. Jeg leste en artikkel skrevet av Wera Sæther i ukeavisen Vår Kirke. Jeg ble interessert og tenkte at jeg kunne dra dit for å utvikle mine ferdigheter i fransk! Da jeg kom dit skulle det vise seg at det var noe helt annet jeg skulle lære. Jeg ble tilknyttet l'Arche-huset, det første huset som ble opprettet. Jean Vanier tilhørte også dette fellesskapet

så vi møttes til alle måltider. Mariahuset i Oslo er inspirert av Jean Vanier og l'Arche - bevegelsen. Jeg levde og arbeidet der i 5 år, fra 1977 - 82. Den norske grenen av Tro og Lys ble til i 1990. Sammen med noen foreldre til mennesker med utviklingshemning og andre begynte jeg den første gruppen, Follogruppen, som i dag samler mennesker fra Ås og Ski kommune. Det oppstod flere grupper og jeg ble etter hvert landsleder, senere leder for Nord-Europa (de skandinaviske landene, Estland, England, Skottland, Irland og Wales). Som leder har jeg deltatt på internasjonale møter og hentet inspirasjon derfra. I dag har vi 12 grupper på ulike steder i landet. Gruppene er økumeniske, åpne for mennesker fra ulike kirkesamfunn, men også for mennesker som ikke har noen synlig kirketilhørighet. Vi er tilsluttet den internasjonale Tro og Lys -bevegelsen (Foi et Lumière, Faith and Light).

– Jean Vanier døde jo nettopp, 7.mai i år, 90 år gammel. Hvordan minnes du ham og hva tror du han særlig vil bli husket for framover?

Jeg fikk delta i hans begravelse. Bare et svært begrenset antall fikk invitasjon til begravelsen, likevel kom til sammen ca 1000 fra ulike steder i verden. Fra Norge var vi 2. Det ble en sterk opplevelse. Han snudde opp ned på livet mitt da jeg møtte ham vel 20 år gammel. Jeg ble dypt grepet av møtet med ham og l'Arche-fellesskapene. Det ble også et møte med Den katolske kirke som førte til at jeg konverterte kort tid etter oppholdet i l'Arche. Gradvis fant jeg min plass og ble engasjert i arbeid blant mennesker med utviklingshemning. De ble mitt «folk». Jeg har deltatt på utallige retretter med Jean Vanier i inn- og utland der han har ført oss inn i Bibelens mysterium. Hans betraktninger over evangelietekster, som f.eks. Den samaritanske kvinnen (se andakten s.2), har gitt tekstene nytt liv for meg fordi de har berørt livet og hverdagen min. Boken om Johannes-evangeliet er en frukt av mange års refleksjon, studier, bønn og kommunitetliv. Han uttrykker slik hva livet med dem som er skjøvet ut har gitt ham: «Derfor- det jeg vil dele med dere, er min opplevelse av selv å ha blitt helbredet gjennom disse som har vært skjøvet til side. Det er her hemmeligheten ligger, at når vi nærmer oss de menneskene som vi har skjøvet unna, så vil vi bli forandret av dem. De fleste av dem jeg lever sammen med, kan ikke skrive. Mange, trolig langt de fleste, kan heller ikke lese. Noen kan ikke snakke. Men min erfaring er at mange av dem har opplevd Gud på en måte som svært få med lang teologisk skolering har gjort. Folk som beskjeftiger seg mye med teologi, søker etter kunnskap om Gud. De menneskene som jeg lever sammen med, søker ikke kunnskap om Gud - de søker Guds nærvær. Og det er noe annet. Dere kjenner ordene hos Paulus: at det som går for å være uforstandig og svakt i verden, utvalgte Gud seg for å gjøre de vise og sterke til skamme. Og dette er sant.» Det er ut fra denne dype overbevisning og forståelse at han fører oss inn i Johannesevangeliets mysterium.

Jeg syns at Erling Pettersen, biskop emeritus oppsummerte Jean Vaniers betydning så fint under en takkegudstjeneste i Oslo domkirke 5 juni 2019: «Jean Vanier viste med sitt liv at han lyttet til stemmene fra mennesker som lider, som er utestengt, og som har funnet et sted der fellesskapets bånd er sterke. Og han lyttet til Guds stemme i evangeliets fortellinger. Bak ordene i det evangeliet han elsket, Johannesevangeliet, har han hørt musikk, som har varmet hjertet og gitt ny erkjennelse. Fortellingene fra Bibelen gir håp og mening til alt det vakre og brutte i oss og rundt oss. Jean Vanier ønsket å synge sangen om håp for å bringe glede inn i det brutte og det triste. Det er akkurat det vi takker ham for med denne gudstjenesten».

Det siste året ble Jean Vanier funksjonshemmet. Han ble rammet av sykdom, kunne ikke gå, mistet taleevnen og kunne til slutt bare kommunisere ved hjelp av tegn. Han ble helt avhengig av andres hjelp. På slutten ble han ett med sitt folk.

Siden sist

13.og 14.mai var det dugnad inne og ute på Tomasgården. Masse viktig arbeid ble gjort, tusen takk til dere som stilte opp!!

Anne, Kay, Nils, Gerd, Aud, Anne-Berit, Jan Ivar og Irene tar seg en velfortjent pust i bakken.

Kay i farta!

"Butikk-kosmetikk"

En mann for sin hatt...

Søndag 16.juni hadde vi 4 ansatte, Irene, Ingunn, Therese og Aud, en koselig sommeravslutning på DS Proven. Stor stas!! Og skipper Magne var enig i at et av de vakreste skuene langs Nordre Kornsjøens strender er Tomasgården!

Til Tomasgården ...

3000.15.45996

Gjelder: Sommergave

IBAN: NO42 3000 1545 996

BIC/SWIFT: SPSONO22

Annet: .....

TOMASGÅRDEN
Fagerlivn. 12
1796 KORNSJØ

3000 15 45996

Høstens retreater med ledig plass:

- 12.–15. sept. **Taize-retreat**
19.–22. sept. **«Frigjort i Kristus».**
OBS! Flyttet fra november!
- 4.–6. oktober **Retreat for unge voksne**
- 6.–10. nov. **Taus retreat**
OBS! Flyttet fra september!
- 21.–24. nov. **Musikk-retreat**
28. nov.–1. des. **Adventsretreat**
4.–8. des. **«Krybben og hjertet»**
29. des.–1. jan. **Nyttårsretreat**

Se utfyllende informasjon på
www.tomasgarden.no

Returadresse: Tomasgården, Fagerliveien 12, 1796 Kornsjø. Tlf. (0047) 69 19 78 20 /488 91 281
retreat@tomasgarden.no • www.tomasgarden.no

Bankgiro:Norge: 3000 15 45996. IBAN NO42 3000 1545 996 BIC/SWIFT-adresse SPSONO22
OBS: Om du ikke ønsker å motta Tomasnytt, - eller like gjerne vil ha det på mail - så kontakt oss!

www.dg-trykk.no